

Jasmina Muratagić, profesor biologije - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Jasmina Muratagić, profesor biologije
Naziv Teme	KOMARATIVNA ISTRAŽIVANJA DNEVNIH LEPTIRA SA PODRUČJA JEZERA BISTARAC I MODRAC
Rezime/Abstract	<p>U cilju utvrđivanja sadašnjeg stanja faune dnevnih leptira na području jezera Bistarac i Modrac, provedena su istraživanja u sezoni proljeće-ljeto 2012. godine. Korištenjem adekvatnih metoda sakupljanja dnevnih leptira na terenu uz pomoć obične lepidopterološke mreže, prikupljen je materijal od 293 jedinke dnevnih leptira. Istraživanja osnovnih pokazatelja kvalitativnog i kvantitativnog sastava faune dnevnih leptira područja jezera Bistarac i Modrac, provedena su na dva lokaliteta. Utvrđeno je da na ovom području egzistiraju 33 vrste dnevnih leptira iz četiri porodice: Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae i Nymphalidae. Porodica Papilionidae je predstavljena sa dvije vrste: prugasto jedarce - <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758) i lastin repak - <i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758. Porodica Pieridae je zastupljena sa 6 vrsta, a to su: šumski bijelac - <i>Leptidea sinapis</i> (Linnaeus, 1758), veliki bijelac - <i>Pieris brassicae</i> (Linnaeus, 1758), mali bijelac - <i>Pieris rapae</i> (Linnaeus, 1758), fabriciusov bijelac - <i>Pontia edusa</i> (Fabricius, 1777), tamnožuti kupusar - <i>Colias croceus</i> (Geoffroy in Fourcroy, 1758) i limunovac - <i>Gonepteryx rhamni</i> (Linnaeus, 1758). Porodica Lycaenidae je predstavljena sa dvije vrste: mali bakrenac - <i>Lycaena phlaeas</i> (Linnaeus, 1761) i obični plavac - <i>Polyommatus icarus</i> (Rottemburg, 1775). Porodica Nymphalidae je predstavljena sa većim brojem vrsta (23), a to su: kraljevski mantil - <i>Argynnis paphia</i> (Linnaeus, 1758), ljubičicin šarenjak - <i>Argynnis adippe</i> (Denis & Schiffermüller 1775), biserni šarenjak - <i>Issoria lathonia</i> Linnaeus, 1758, mali mramornoljubičasti šarenjak - <i>Brenthis ino</i> (Rottemburg, 1775), veliki mramornoljubičasti šarenjak - <i>Brenthis daphne</i> (Denis & Sch., 1775), filipendulin dvorednotačkasti šarenjak - <i>Brenthis hecate</i> (D. & Sch., 1775), viverov ljubičasti šarenjak - <i>Boloria dia</i> (Linnaeus, 1767), admiral - <i>Vanessa atalanta</i> Linnaeus, 1758, slikarica - <i>Vanessa cardui</i> Linnaeus, 1758, dnevno paunče - <i>Inachis io</i> Linnaeus, 1758, C-bijela lisičica - <i>Polygonia c - album</i> Linnaeus, 1758, korovski šarenjak - <i>Melitaea phoebe</i> Denis & Schiffermüller, 1775, divizmin šarenjak - <i>Melitaea trivia</i> Denis & Schiffermüller, 1775, sitnotačkasti narančasti šarenjak - <i>Melitaea didyma</i> (Esper, 1778), nikerlov šarenjak - <i>Melitaea aurelia</i> Nickerl, 1850, žučkasti vrieskov šarenjak - <i>Melitaea athalia</i> Rottemburg, 1775, obični jedriličar - <i>Neptis sappho</i> Pallas, 1771, tircis šarenjak - <i>Pararge aegeria</i> (Linnaeus, 1758), obični zidni leptir - <i>Lasiommata megera</i> Linnaeus, 1767, maleni ledinac - <i>Coenonympha pamphilus</i> Linnaeus, 1758, livadar - <i>Maniola jurtina</i> Linnaeus, 1758, tamni mramorasti leptir - <i>Melanargia galathea</i> (Linnaeus, 1758) i driad - <i>Minois dryas</i> Scopoli, 1763. Na lokalitetu Bistarac je registrovan veći broj vrsta dnevnih leptira koje su raspoređene u četiri prisutne porodice (Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae i Nymphalidae). Takođe, na ovom lokalitetu je uhvaćen i veći broj jedinki (222). Tako vrste koje se izdvajaju po broju jedinki na lokalitetu Bistarac su: <i>Melanargia galathea</i> sa 48 jedinki i <i>Maniola jurtina</i> sa 42 jedinke dnevnih leptira. Najmanje jedinki su imale vrste: <i>Polygonia c - album</i>, <i>Leptidea sinapis</i>, <i>Brenthis ino</i>, <i>Coenonympha pamphilus</i>, <i>Lycaena phlaeas</i>, <i>Pararge aegeria</i> i <i>Boloria dia</i> sa po jednom jedinkom ili 0,45%. S druge strane, na lokalitetu Modrac sakupljeni uzorak pokazuje manje vrsta dnevnih leptira u odnosu na lokalitet Bistarac. Vrste su raspoređene u samo dvije porodice: Pieridae i Nymphalidae, jer na području jezera Modrac nije uhvaćena nijedna vrsta leptira iz porodica Papilionidae i Lycaenidae. Analiza je pokazala da je na ovom lokalitetu uhvaćena 71 jedinka. Najbrojnija vrsta na lokalitetu Modrac je <i>Maniola jurtina</i> koja broji 20 jedinki dnevnih leptira, odnosno 28,16%, zatim slijedi vrsta <i>Brenthis daphne</i> sa 16 jedinki ili 22,53%. U uzorku nadenom na ovom lokalitetu najmanju zastupljenost imaju vrste: <i>Argynnis adippe</i>, <i>Vanessa atalanta</i>, <i>Pieris rapae</i>, <i>Gonepteryx rhamni</i>, <i>Vanessa cardui</i> i <i>Melitaea didyma</i> sa po jednom jedinkom ili 1,40%. Na osnovu kompletnog rada možemo reći da su dnevni leptiri na području jezera Bistarac i Modrac izuzetno raznovrsna skupina životinja.</p>
Datum	16.07.2013
Predsjednik	Dr.sc. Avdul Adrović, vanredni profesor, predsjednik Uža naučna oblast "Biosistematika i morfologija životinja"
Mentor	Dr.sc. Isat Skenderović, docent, mentor i član Uža naučna oblast „Biosistematika i morfologija životinja"
Član komisije	Dr.sc. Elvira Hadžiahmetović Jurida, docent, član Uža naučna oblast " Ekologija biljaka i životinja "
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	Dr.sc. Amela Hercegovac, docent, uža naučna oblast „Genetika, biologija ćelije I mikrobiologija“
Dodatni detalji i lokacija	Utorak 16.07.2013. godine u Sali broj: 211 Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, sa početkom u 10 sati
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Magistarski rad se može pogledati u Sekretarijatu Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, radnim danom od 8,00 do 16,00 sati.